

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus
Innehållsansvar: Carina Bjelkengren, (carb), Sjuksköterska
Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Giltig från: 2026-01-27

Giltig till: 2028-01-27

Ultraljud – Trådindikering

Syfte

Metodbeskrivning för undersökning på Mammografiavdelningen, NU-sjukvården.

Förändringar sedan föregående version

Uppdaterad länk, läkemedel.

Inför undersökningen

Indikation	Indikering av icke palpabel förändring – vägledande för kirurg.
Undersökningskod	93899 ULJ bröstkörtlar med indikering 66000 Mammografi klinisk
Strålskydd	Se kapitel 4.2 och 5.6 i Strålskydd vid undersökningar och behandlingar med röntgenstrålning
Arbetsplats	Canon Aplio i700 Siemens Mammomat Revelation
Patientförberedelser	Fråga patienten: - Överkänslig mot lokalbedövning?
Förberedelser i PACS	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollera patient-ID och att rätt undersökningskort är valt i PACS. • Starta och signera undersökningen i PACS. • Skriv ansvarig läkares signatur i PACS.
Förberedelser Ultraljudsapparat	<ul style="list-style-type: none"> • Get worklist • Markera aktuell patient med muspekaren och tryck Set • Start • Avsluta undersökningen genom att trycka Exam
Läkemedel	Lidocain 10 mg/ml

- Material**
- Op-handduk
  - Klorhexidinsprit 5 mg/ml
  - Rundtork
  - Spruta 10 ml (anestesi)
  - Kanyl svart 0,7 x 50 (anestesi)
  - Kanyl rosa 1,2 x 50 mm (uppdrag)
  - Indikeringstråd 7,7 cm/13,7 cm
  - Markör
  - Tejp (trådända)
  - Skalpell
  - Kompress, Tegaderm
  - Patientskjorta
  - Handskar
  - Plastförkläde
  - Transducerskydd

Undersökning ultraljud

Tillvägagångssätt Ultraljud

1. Duka fram materialet.
2. Dra upp läkemedel.
3. Patienten i ryggläge med ev. kilkudde under aktuell sida, handduk över patientens bröst.
4. Läkaren utför ultraljud för lokalisation.
5. Ta bort gel från transducer, patient och transducerskydd samt sprita av transducern.
6. Desinficera över aktuellt område med Klorhexidinsprit 5 mg/ml.
7. Assistera läkaren.
8. Läkaren bedövar, sätter tråden.
9. Sätt tejp på trådens ända som "skydd".
10. Ta på patienten en patientskjorta och gå till ett röntgenlab.
11. Utför bildtagning enligt nedan.

Dokumentation i PACS

- Fyll i [Läkemedel](#) i undersökningskortet.
- Stoppa undersökningen i PACS.

Bildtagning

Kompressionsplatta 18 x 24 alternativt 24 x 30
Softcomp 20 x 26, 12 x 24

Förberedelser i PACS och SYNGO

- Kontrollera patient-ID och att rätt undersökningskort är valt i PACS.
- Starta och signera undersökningen i PACS.
- Skriv ansvarig läkares signatur i PACS.
- Markera samma patient i SYNGO.
- Starta undersökningen.
- Bil2 Mammografi – Prime är förvalt i SYNGO, ändra vid behov.

Tillvägagångssätt röntgenlab

1. Placera markör på huden vid trådens insticksställe.
2. Bildtagning (med lätt kompression)
3. Stäng undersökningen i SYNGO.
4. När läkaren godkänt bilderna lägg förband; klipp ett jack mot mitten av kompressen, rulla ihop tråden och lägg en kompress ovanpå. Fäst med Tegaderm. Viktigt att Tegaderm inte fastnar i tråden!

- Bildtagning**
1. CC (cranio-caudal) aktuell sida
  2. ML (medio-lateral) aktuell sida

CC aktuell sida

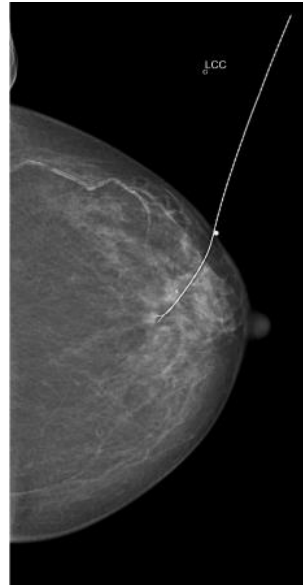
Röntgenröret i upprätt läge (vertikal strålriktning), ingen vinkling.

Bröstet komprimeras lätt uppifrån och ned mot röntgenbordet.

Kriterier:

- Hela tråden inkl. markören ska vara med i bild.
- Lätt komprimerat bröst.
- Ingen veckbildning.

CC

Illustration CC-projektion (cranio-caudal)

ML aktuell sida

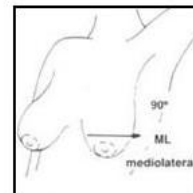
Röntgenröret vinklat 90°.

ML

Kriterier:

- Hela tråden inkl. markören ska vara med i bild.
- Lätt komprimerat bröst.
- Ingen veckbildning.

Illustration ML-projektion (medio-lateral)

Efter undersökningen

Dokumentation i PACS

- Öppna matrisfönstret i PACS.
- Presentera bilderna enligt [visningsprotokoll](#).
- Stoppa undersökningen i PACS.

Eftervård

Informera Bröstmottagningen att tråden är satt och patienten är klar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus

Innehållsansvar: Carina Bjelkengren, (carbj), Sjuksköterska

Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Dokument-ID: NU10129-1655924590-74

Version: 5.0

Giltig från: 2026-01-27

Giltig till: 2028-01-27